

[Fogh Rasmussen]

Denne debat drejer sig ikke om, hvorvidt vi skal have en offentlig sektor eller ej. Lad mig i hvert fald slå fast: venstre ønsker en offentlig sektor, der kan klare en række fælles opgaver. Det, debatten derimod drejer sig om, er, hvordan vi kan forny og forbedre det offentliges service over for borgere, over for virksomheder. Målet er at sikre borgerne den bedst mulige offentlige service for den lavest mulige omkostning. I mange år er den offentlige sektor vokset i mængder: flere institutioner, flere ansatte, flere regler, større administrative systemer. Den form for vækst er der ikke råd til længere. Vi skal tilstræbe en helt ny form for vækst – vi kunne kalde det vækst i kvalitet – men inden for de eksisterende økonomiske rammer.

Hvad forstår vi så ved vækst i kvalitet? Venstre ønsker en offentlig sektor med et, lad mig bruge udtrykket menneskeligt ansigt. Vi ønsker en offentlig sektor, som først og fremmest er til for borgernes skyld. Vi tror, at det så samtidig også bliver en mere spændende arbejdsplads for de offentligt ansatte. Lad mig nævne nogle eksempler.

Borgere, der får brug for det sociale system, har behov for at føle medmenneskelighed og eget værd; fremfor vækst i antal institutioner og antal sagsbehandlere kan vi i det sociale system skabe en vækst i værdien ved menneskers gensidige hjælpsomhed og selvaktivitet. Men det kræver alternativer til institutionsløsningerne. Vi er tilfredse med, at regeringen lægger op til det i denne redegørelse.

Brugerne af de offentlige institutioner bør have større medansvar for driften af disse institutioner. Fremfor vækst i institutionernes størrelse kan vi skabe en vækst i værdien ved de mindre enheder og den lokale selvbestemmelse og selvforvaltning. Det kræver decentralisering af ansvar og kompetence. Vi er tilfredse med, at regeringen også tager det op i redegørelsen.

Borgerne bør have et friere forbrugsvalg af offentlige ydelser. Fremfor vækst i antallet af offentlige tjenester og ydelser kan vi skabe en vækst i værdien ved at give borgerne flere valgmuligheder mellem offentlige og private løsninger, men det kræver en reform af de traditionelle tilskudsformer. Også det har regeringen taget fat på med sin redegørelse, og det er vi tilfredse med.

Offentlige regler og forskrifter skal selvfølgelig kunne forstås af befolkningen. Fremfor vækst i antallet af love, cirkulærer og bekendtgørelser kan vi skabe en vækst i tilfredshed ved at lave færre, måske mere firkantede, men til gengæld mere forståelige regler. Det kræver regelsanering. Vi er meget tilfredse med, at regeringen i redegørelsen lægger op til en fortsættelse af det regelsaneringsarbejde, som allerede har været i gang.

Vi har brug for, at offentlige institutioner holder åbent, når vi har tid til at komme der. Borgere, der henvender sig til offentlige myndigheder, bør selvfølgelig have en hurtig, en venlig og en hjælpsom behandling. Vi er derfor tilfredse med, at regeringen vil iværksætte en kampagne for en bedre publikumsbetjening.

Denne vækst i kvalitet vil i virkeligheden kræve helt nye styringsmetoder i den offentlige sektor. De traditionelle mekanismer til styring er forbud og påbud, befalinger og anbefalinger, kontrol og vurdering osv. I venstre tror vi i virkeligheden ikke ret meget på denne centralistiske styringsmodel. Den er ufleksibel, og den hæmmer tilpasningsevnen. Den har en tendens til at kvæle nytænkning og selvstændigt initiativ. Den kræver et stort administrativt apparat til kontrol og tilsyn.

Alternativet er et styringsystem, der indbygger nogle selvregulerende mekanismer i den offentlige forvaltning. Et sådant styresystem indeholder konkurrencemekanismer og decentralisering af ansvar og kompetence. Lad mig også her nævne nogle eksempler.

I stedet for at pålægge en central myndighed at beslutte, at iværksætte og kontrollere besparelser i institutioner og styrelser kan der indbygges mekanismer, som så at sige automatisk giver en tilskyndelse til ressourcebevidsthed. Midlet er at indføre bevillingsprincipper, som sikrer, at besparelser og merindtægter i et vist omfang kommer den institution til gode, som gennem nytænkning har opnået det bedre økonomiske resultat.

I stedet for at lade de centrale myndigheder beslutte, hvordan et serviceområde skal tilpasses en ændret efterspørgsel, kan der indføres en tilskudsmodel, hvor bevillingerne helt eller delvis følger efterspørgslen. Så kan de berørte institutioner eller de lokale myndigheder selv finde ud af, hvordan de givne rammer bliver udnyttet bedst muligt. I stedet for at presse rationalisering og fornyelse